

Τό προπατορικό ἁμάρτημα, «σεξουαλικό ἁμάρτημα»;

Αδάμ και Εύα. Οκταευχός 12ος αι. (Κωνσταντινούπολη, Κωδ. 8, σ. 43 ν).

Ἡ Παλαιά Διαθήκη, τό πρώτο μέρος τῶν κειμένων τῆς Βίβλου, ἀποτελεῖται ἀπό τό συνταίριαγμα διαφόρων διηγήσεων. Αυτό τουλάχιστον προκύπτει ἀπό τήν ἀνάλυση τῆς γλώσσας, τῆς σύνταξης καί τῆς ἰδεολογίας τους, γεγονόσ που ἐξηγεῖ τό γιατί ὑπάρχουν ἐπαναλήψεις στή διήγηση που συχνά ἐμφανίζουν διάσταση ἀπόψεων.

Στά κείμενα αὐτά ἔχουμε καί τή διήγηση τῆς κτίσης τοῦ κόσμου, τῆς δημιουργίας τῶν πρωτόπλαστων καί τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος. Σκοπός τῶν κειμένων ἐτούτων δέν εἶναι νά μάς διηγηθοῦν μία ἱστορία ἀλλά νά μάς τήν ἐξηγήσουν. Ὁ πρώτος θεολόγος που ἀναφέρει τό προπατορικό ἁμάρτημα ἔσ πράξη «σεξουαλική» εἶναι ὁ Ἰουδαῖος Φίλων ὁ Ἀλεξανδρεῖς που ἐζήσε στίς ἀρχές τῆς χριστιανικῆς περιόδου (13 π.Χ.-54 μ.Χ). Τή θεωρία του ἀσπάσθηκε

καί ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεῖς καθῶς καί ὅλοι οἱ μεταγενέστεροι θεωρητικοί. Ἐτσι καί σήμερα, ἡ γνώμη αὐτή εἶναι γενικά παραδεκτή. Σ' ἓνα ὁμως πρόσφατο ἄρθρο του ὁ καθηγητής Μποττερώ ὑποστηρίζει πῶς εἶναι παράλογο νά δεχτεῖ κανεῖς τό προπατορικό ἁμάρτημα ὡς «σεξουαλική πράξη» γιατί, μεταξύ ἄλλων, ἡ Παλαιά Διαθήκη περιέχει κείμενα που δείχνουν πῶς ὁ ἔρωτας καί ὁ ἐρωτισμός δέν χαρακτηρίζονταν ὡς ἁμαρτήματα τήν ἐποχή που συνταχθηκαν τά κείμενα αὐτά. Ἐπιπλέον δέ, στήν Παλαιά Διαθήκη περιέχονται καί ποιήματα μέ έντονο ἐρωτικό χαρακτήρα: Τό Ἄσμα Ἀσμάτων'. Σύμφωνα μέ τή γνώμη τοῦ Γάλλου καθηγητή, τό προπατορικό ἁμάρτημα ἀποτελεῖ ἡ «γνώση». Ἡ γνώση τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ (ἡ γνώση προϋποθέτει τή διῶδα καλοῦ / κακοῦ) ὀδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στό νά διαλέγει

καί αὐτός διαλέγει συχνά τό κακό. Ἐπομένως: Τό προπατορικό ἁμάρτημα εἶναι ἡ ἀνυπακοή στή θέληση τοῦ Κυρίου που ὀδηγήσε τοὺς πρωτόπλαστοὺς στή γνώση.

Τά ἐρωτικά αὐτά ποιήματα, στά ὅποια πουθενά δέν ἀναφέρεται ὁ Θεός καί που ἔχουν καθαρά ἐρωτικό χαρακτήρα ἀποτελοῦν συνέχιση τῆς παράδοσης τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Μεσοποταμίας — Κείμενα τοῦ 3.000 π.Χ. δίνουν μία εἰκόνα τῆς ἐλευθερίας που ὑπῆρχε στόν ἔρωτα.

Σχετικά μέ τή Βίβλο σημειώνουμε ὀρισμένες χρονολογίες:

- 1.- Πρίν ἀπό τόν 13ο αι. π.Χ. ὑπῆρχε μόνο ἡ προφορική παράδοση που πολύ ἀργότερα καταγράφηκε (πρωτοστορία τοῦ Ἰσραήλ καί τῆς Βίβλου).
- 2.- 13ος π.Χ. Ὁ Μωῦσης ἰδρύει τή θρησκεία τοῦ Ἰσραήλ, οἱ Ἰσραηλίτες μπαίνουν στήν Παλαιστίνη (ἀπό τότε χρονολογεῖται τό ἀρχαιότερο κείμε-

Γένεση προσωποποίηση της ηγής (Βιεννά, Εθν. Βιβλιοθήκη).

νο της Βίβλου). 3.- Τέλος του 10ου αι. π.Χ. 'Οργάνωση δύο βασιλείων — μετά το σχίσμα — βόρεια ή Σαμάρεια και νότια ή 'Ιερουσαλήμ. 4.- 9ος αι. π.Χ. 'Εμφάνιση των πρώτων μεγάλων προφητών. 5.- Τέλος του 8ου αι. π.Χ. 'Εξάφνιση του βασιλείου του Βορρά. 6.- 'Αρχη του 8ου αι. π.Χ. Κατάρευση του βασιλείου του Νότου και Μεγάλη 'Εξοδος στη Μεσοποταμία. 7.- Τέλος του 8ου αι. π.Χ. 'Επαινος των Ξερωτίων. 8.- Τέλος του 5ου αι. π.Χ. 'Αναδιοργάνωση της ιουδαϊκής θρησκείας. 9.- 'Αρχη του 4ου αι. π.Χ. Κατάβαση των κυριότερων κειμένων της Βίβλου.

Σημειώσεις

1. Το δεύτερο μέρος των κειμένων που αποτελούν τη Βίβλο είναι αυτά που περιέχονται στην Καινή Διαθήκη. Είναι όλα κείμενα χριστιανικά (Αποκάλυψη, ευαγγέλια, πράξεις αποστόλων, επιστολές).
2. Jean Bottéro, «Adam et Eve Le premier couple», L'Histoire n° 63, 1984, σ 38-41
3. Μετάφραση Γ. Σεφέρη, 'Ικαρος, 'Αθήνα 1966.

'Άσμα 'Ασμάτων

Άρχ. κείμενο

- Γ.5 Δύο μαστά σου ως δύο νεβροί διδυμοί δορακάος
οι νεμμένοι εν κρίνωσ
6 'Εως ού διαπνεύση η ημέρα και κινήθωσι οι σκαιοι πορευομένοι έμωι τη προς τώ όρος της σμυρνητικής προς τόν θούνον τού Λιβάνου.
7 'Όλη καλή έπί πλησίον μου, και μάμος σκιοι έστιν έννοι.
12 Κήπος κεκλιμένος αδελφή μου νύμφη κλειστό κεκλιμένος πηγή εσπαργαμένη
13 άσποταίο σου παράδεισος μετά καρπού ακροδρυών, κυπριοι μετά νάρων, νάρδος και κρόκος,

- 14 κάλαμος και κιννάμιον μετά πάντων έβλων του Λιβάνου, σμύρνα ολισβ μετά πάντων πρώτων μύρων
Δ.12 Οράβωλο αυτού ως περιτεροι επί πληθυσματουάτων
Αελουόμενοι εν γαλακτι, καθήμενοι επί πληρωματα.
13 Σιγαίνεις αυτού ως φάησι τού άρωματός φυσουσαι μωρεφικά, χείλη αυτού κρίνα σταζόντα σμυρνας πλήρη,
14 Χείρες αυτού τορευται χρυσοι πεπληρωμένοι θυραούς, Κούλια αυτού πύθιον ελεφαντίον επί Λιβου οσπερίου.
15 Κνήμη αυτού σταλοι μαρμάρيني τεβελωμένωσι επί βάσεις χρυσοί, έδος αυτού ως Λιβανός, έλακτός ως κέδροι,
16 Φάρυγγ αυτού γλυκαύσμοι και έλος έπιθωμοί. Ούτος αδελφίδος μου και ούτος πλησίον μου, θυγατέρας 'Ιερουσαλήμ.

- E.2 Οραώθησαν διαθήματα σου εν υποθήσμοιν, θυγατερ Ναβαθ.
Ρυθμοί μύρων σου όμοιοι άρωμασίοι, έργον τέχνητου.
3 Ομοφός σου κρητήρ τορευτός μη ύπερπομένος κρόμα, κοιλία σου θωμινια οίτου πεφραγμένη εν κρίνωσι.
4 Δύο μαστά σου ως δύο νεβροί διδυμοί δορακάος.
5 Ο τραχός σου ως πυργός ελεφαντίνος, Οί οράβωλο σου ως λίμνη εν Εσθενί, εν πάλλει θυγατρος πολλών.
Μικτήρ σου ως πυργός του Λιβάνου σκαπέων προύποντων Δαμασκού.
6 Κεφαλή σου έπί σε ως Κάρμηλο, και πλάκιον κεφαλής σου ως παρρούρα, βασιλείς δεδεμένοι εν παραδρομασί.

- 7 Τι ύρωαώθησ, και τι πνώνθησ, αγάπη, εν τρυφασί σου.
8 Τοιού μέγθος σου ωμοιωθήσ τη σωνικί, και οι μαστά σου τοίς θώτρωνιν.
9 Είπα Αναβούσμοι επί τώ φωνικί, κρητήρ των υμών αυτού, και έννοιται δη μαστά σου ως θώτρικη της άμπέλου, και όσμη ρίνος σου ως μίρρα.
10 και ο άρρυγός σου ως σίνος ο άναθος, πορευόμενος τής αδελφίδος μου εις εμιθήτη, ικανομένος χείλιον μου και όδουσι.
11 Έγώ τή αδελφίδος μου και επί έμέ η επιστροφή αυτού.

Μετάφραση

Ο άντρας

- (Γ. 5) Τα δύο θυλά σου είναι δύο νεβροί διδυμοί της (αρκάδος που θόσκουν μέσ τω κρίνω.
6) Όποση υ άνασάνη η μέρα και να ζκνήθωσι οι σκαιοι ε ένέθωσι στό θούνον της σμυρνης και στόυ Λιβανού τώ όρος.
7) Είσοι πανέμορφη άγαπημένη μου χωρίς νεμνάδι.
12) Κλειστό μου περιόλι, αδερφή μου νύμφη κλειστό μου περιόλι, πηγή εσπαργαμένη.
13) στ' ούλκαιο σου παραδέσος από ροδιές, μέ τέλειος καρπούς κρόκος και κρίνω.
14) μωσκόκαλομο και κανέλλα, μ' όλα τα έύλα των άρωματών σμύρνα και δάση, κι όλα τα πρώτα μύρα.

Η νύμφη

- (Δ. 12) Τα μάτια του είναι περιτεροί στα νερά στ' ούλκαιο, λουκάνοι στο γάλα, καθόνται στις γούρνες.
13) Τα μάγουλά του είναι θραγικές μωριστά θήκες άρωματών, τα χείλη του είναι κρίνα και σταζόντων σμύρνα.
14) Τα χείλη του είναι μάμομα βραχιόλια χρυσόλιθος γεμάτα είναι φιλνίτια η κοιλία του μέ ψηφιά άσπερίου.
15) τα πόδια του είναι μάρμαρο κόκινος μέ χρυσά θελάμα.
16) τα χείλη του είναι σαν τω Λιβάνο, διαλεχτή σαν τώ κέδρο.
16) τα λόγια του είναι γλυκαύσμοι κι άδελφίδος είναι έπιθωμοί. Αυτός είναι ο αγαπημένος μου κι αυτός τώ ταιρι μου, θυγατέρας της 'Ιερουσαλήμ.

Ο άντρας

- (E. 2) Όμορφοι που είναι τα πόδια σου στα σάνταλά τους, άρποντοπούλα! Ο γυρός των μύρων σου είναι γιορτανία, δουλεία τέχνητη.
3) ο άραλός σου κάλαμος τρυφερός, δεν τώ λείπει κροσί πιπεράτο η κοιλία σου στόρι θωμινιά μέ κρητήρ από κρίνω.
4) τα δύο θυλά σου είναι δύο νεβροί διδυμοί της δορακάος.
5) Ο τραχός σου πυργός φιλνίτινος τα μάτια σου είναι λίμνες τού Εσθενί κοντά στην πύλη Μωσά-Ροδιών, τήσ' ρουβινίου σου είναι ο πυργός του Λιβάνου στραμμένος προς τή Δαμασκώ.
6) Ρουβινίται η κεφαλή σου ώσαν τόν Κάρμηλο και τώ μάλλια σου είναι παρρούρα, στις πλερούδες τους δεμένους βασιλείς.

Ο άντρας

- (7) Όμορφοι που ένινες, γλυκεία που ένινες αγάπη στ' αναγλαμά σου.
8) Τ' αναγλάμ σου είναι όμοια μέ τη φωνικία και τώ θυλά σου τώ τομαπί της.
9) Είπα 'Ε ανέθω στη φωνικία, δύο μισοί τον καρπό της και νά ναι τώ έύδα σου τώ τομαπί στ' άμπέλι.
10) ο άνασάσμος σου σαν τώ μήλο και λόγια σου σαν τώ καλά κροσί που άκαιο χύνεται νά τον άγαπημένο και που γιάστρα στό νάρκαμένο χείλη

Η νύμφη

- (11) Έγώ είμωι τού άγαπημένου μου κι ο πόθος τού γά μένα